

Det ekonomiska läget inför skörd 2025

En ekonomisk prognos om växtodlingsåret 2025 från
Lantbrukarnas Riksförbund

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Sammanfattning

Svenska spannmålsbönder står inför en osäker sommar.

Lönsamheten pressas av låga världsmarknadspriser och oroligt omvärldsläge.

Kostnaderna är kvar på samma nivå som 2024.

Samtidigt har spannmålspriserna sjunkit kraftigt, vilket slår hårt mot ekonomin i företagen.

Gödsel är en stor kostnad

Priserna drivs upp av global oro, EU-tullar, oligopolställning på gödselmarknaden som driver upp priserna. Detta gör gödsel dyrare än i andra delar av världen.

Skörden en till tre månader bort.

Vädret är den viktigaste faktorn för hur stor och lönsam skörden blir.

Utvecklingen av spannmålspriser

Gröda	2024	2025 (januari)	2025 (juni)	Förändring (2024- 2025)	Förändring (jan-juni)
Brödvete	2,19 kr	2,24 kr	1,85 kr	-16%	-18%
Fodervete	2,09 kr	2,14 kr	1,74 kr	-17%	-19%
Malkorn	2,45 kr	2,41 kr	2,09 kr	-15%	-13%
Foderkorn	1,98 kr	1,93 kr	1,53 kr	-23%	-21%
Medelvärde				-13%	-18%

"Spannmålspriserna är för låga i förhållande till kostnaderna för att producera spannmål. Det här är en stor utmaning för både vår lönsamhet och svensk livsmedelsproduktion" - Fredrik Andersson, Lantbrukarnas Riksförbund

Om rapporten

- Rapporten är framtagen inför sommaren 2025 för att belysa ekonomiska läget i svensk växtodling.
- Rapporten bygger på två fiktiva svenska växtodlingsgårdar som skiljer sig åt i både storlek och geografiskt läge. Gårdarnas placering påverkar jordens kvalitet, vilket i sin tur har betydelse för markpriset.
- Den mindre gården är tänkt att ligga i ett område som sträcker sig från Småland upp till södra Dalarna, medan den större gården är placerad i södra Sverige – i regioner som Skåne, Blekinge, Västergötland eller Östergötland.
- Analysen följer hur gårdarna påverkas av olika ekonomiska faktorer under året.
- Båda gårdar odlar brödvete, malkorn och höstraps.
- Rapporten tas fram två gånger per år. En gång innan skörd och en gång efter skörd.

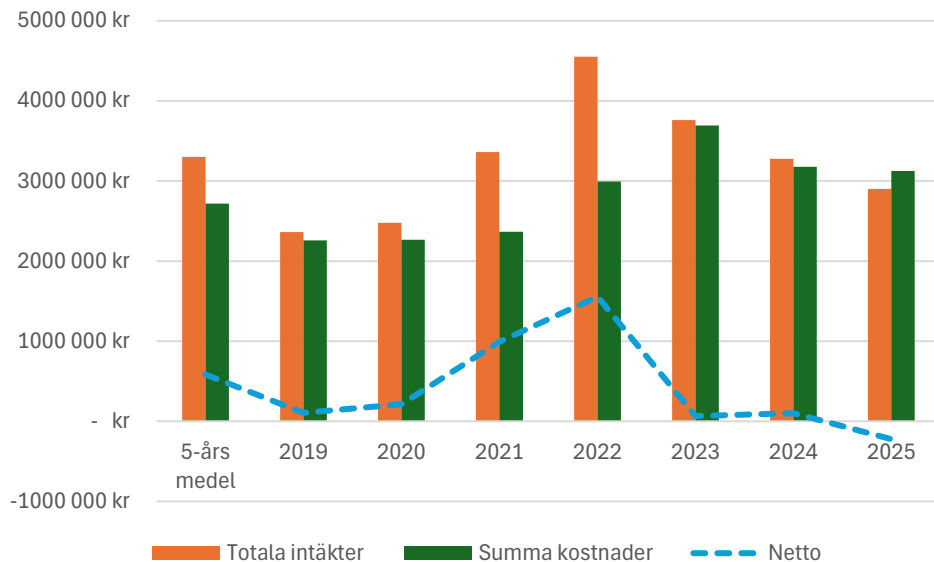
Två typgårdar

Mindre gård (A): Gården är belägen i mellanbygd/skogsbygd med 200 hektar brukad mark. Geografiskt sätt placerar det gården någonstans från Småland upp till södra Dalarna. Avkastar mindre än Gård B.

Större gård (B): Gården är belägen i slättbygd med 500 hektar brukad mark. Belägen i trakterna kring Skåne, Blekinge, Västergötland eller Östergötland.

Båda gårdar odlar brödvete, malkorn och höstraps.

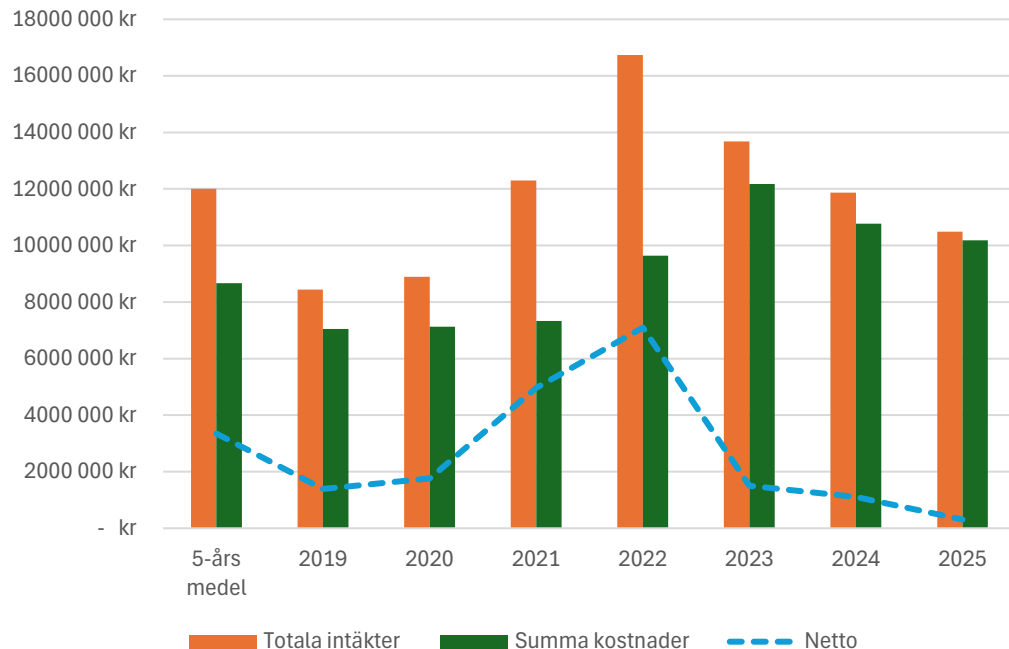
Gård A: Förändring intäkter och kostnader – 200 hektar

Gård A: 200 hektar i mellanbygd/skogsbygd

Viktad växtföljd	5-års medel	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2024 - 2025	2024 - 2025
Intäkt skörd	2 879 946 kr	1 933 485 kr	2 067 828 kr	2 955 962 kr	4 113 764 kr	3 328 690 kr	2 839 464 kr	2 483 775 kr	- 355 689 kr	-13%
Gårdsstöd	422 170 kr	429 800 kr	410 600 kr	404 400 kr	436 000 kr	430 050 kr	438 666 kr	419 256 kr	- 19 410 kr	-4%
Totala intäkter	3 302 116 kr	2 363 285 kr	2 478 428 kr	3 360 362 kr	4 549 764 kr	3 758 740 kr	3 278 130 kr	2 903 031 kr	- 375 099 kr	-11%
Utveckling intäkter från föregående år	- kr	0%	5%	36%	35%	-17%	-13%	-11%		
Utsäde	- 155 949 -	- 106 750 -	- 107 150 -	- 144 550 -	- 160 963 -	- 185 080 -	- 196 050 -	- 178 885 -	- 17 165	-9%
Kväve	- 394 725 -	- 207 250 -	- 220 200 -	- 255 623 -	- 513 950 -	- 703 300 -	- 400 746 -	- 442 819 -	- 42 073	10%
Fosfor	- 104 316 -	- 38 950 -	- 38 650 -	- 84 934 -	- 130 818 -	- 206 880 -	- 132 497 -	- 119 043 -	- 13 454	-10%
Kalium	- 50 000 -	- 19 550 -	- 21 350 -	- 40 800 -	- 58 650 -	- 101 949 -	- 66 377 -	- 51 566 -	- 14 811	-22%
Växtskydd + kalkning	- 268 460 -	- 214 650 -	- 216 400 -	- 250 800 -	- 269 700 -	- 313 050 -	- 340 900 -	- 364 333 -	- 23 433	7%
Summa direkta kostnader	- 973 449 kr	- 717 050 kr	- 729 150 kr	- 776 706 kr	- 1 134 080 kr	- 1 510 259 kr	- 1 136 569 kr	- 1 156 645 kr	20 076	2%
Bruttoresultat	2 328 667 kr	1 646 235 kr	1 749 278 kr	2 583 656 kr	3 415 684 kr	2 248 481 kr	2 141 561 kr	1 746 387 kr	- 395 175 kr	-18%
Drivmedel maskiner	- 169 056 -	- 74 950 -	- 69 100 -	- 156 100 -	- 209 668 -	- 197 813 -	- 145 250 -	- 133 570 -	- 11 680	-8%
Underhåll maskiner	- 231 760 -	- 103 500 -	- 109 400 -	- 225 200 -	- 238 000 -	- 269 800 -	- 208 400 -	- 212 600 -	- 4 200	2%
Övriga rörelsekostnader	- 235 081 -	- 119 900 -	- 123 400 -	- 199 994 -	- 248 565 -	- 324 197 -	- 310 521 -	- 335 529 -	- 25 008	8%
Fast maskinkostnad	- 405 200 -	- 177 700 -	- 190 600 -	- 394 200 -	- 420 400 -	- 474 800 -	- 473 600 -	- 482 000 -	- 8 400	2%
Summa övriga kostnader	- 1 041 097 kr	- 913 500 kr	- 933 250 kr	- 975 494 kr	- 1 116 633 kr	- 1 266 609 kr	- 1 137 771 kr	- 1 163 699 kr	25 928	2%
Arbete	- 264 960 -	- 276 000 -	- 252 000 -	- 257 250 -	- 266 550 -	- 273 000 -	- 278 300 -	- 288 750 -	- 10 450	4%
Markkostnad	- 436 597 -	- 352 625 -	- 352 750 -	- 357 688 -	- 476 813 -	- 643 112 -	- 624 125 -	- 517 208 -	- 106 917	-17%
Summa kostnader	2 716 104 kr	2 259 175 kr	2 267 150 kr	2 367 138 kr	2 994 075 kr	3 692 980 kr	3 176 765 kr	3 126 302 kr	50 464	-2%
Utveckling kostnader från föregående år	- kr	0%	0%	4%	26%	23%	-14%	-2%		
Andel kostnader av totala intäkter	82%	96%	91%	70%	66%	98%	97%	108%		
Netto	586 012 kr	104 110 kr	211 278 kr	993 224 kr	1 555 689 kr	65 760 kr	101 365 kr	- 223 270 kr	- 324 635 kr	-320%
Företagsgemensamma kostnader	- 400 000 kr	- 400 000 kr	- 400 000 kr	- 400 000 kr	- 400 000 kr	- 400 000 kr	- 400 000 kr	- 400 000 kr		
Resultat	186 012 kr	- 295 890 kr	- 188 722 kr	593 224 kr	1 155 689 kr	- 334 240 kr	- 298 635 kr	- 623 270 kr	- 324 635 kr	-109%

Gård B: Förändring intäkter och kostnader – 500 hektar

Gård B: 500 hektar i slättbygd

Typgård 2: 500 ha, slättbygd	Normalskörd								Prognos		Förändring		Förändring							
Viktad växtföljd	5-års medel		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2024 - 2025		2025 - 2025	
Intäkt skörd	10 961 382 kr		7 367 117 kr		7 863 143 kr		11 285 625 kr		15 648 038 kr		12 642 990 kr		10 818 263 kr		9 481 021 kr		- 1 337 241 kr		-12%	
Gårdsstöd	1 047 010 kr		1 074 500 kr		1 026 500 kr		1 011 000 kr		1 090 000 kr		1 033 050 kr		1 054 968 kr		1 008 288 kr		- 46 680 kr		-4%	
															- kr					
Totala intäkter	12 008 392 kr		8 441 617 kr		8 889 643 kr		12 296 625 kr		16 738 038 kr		13 676 040 kr		11 873 231 kr		10 489 309 kr		- 1 383 921 kr		-12%	
Utveckling intäkter från föregående år	- kr		0%		5%		38%		36%		-18%		-13%		-12%					
Utsäde	-	389 871	-	370 375	-	352 500	-	361 375	-	402 406	-	462 700	-	490 125	-	447 213	-	42 913	-	-9%
Kväve	-	1 447 441	-	878 750	-	933 875	-	941 456	-	1 892 875	-	2 590 250	-	1 594 469	-	1 630 898	-	36 429	-	2%
Fosfor	-	399 010	-	186 375	-	185 250	-	326 250	-	502 500	-	794 674	-	508 950	-	457 271	-	51 679	-	-10%
Kalium	-	225 505	-	114 500	-	124 500	-	180 000	-	258 750	-	449 774	-	292 838	-	227 497	-	65 341	-	-22%
Växtskydd + kalkning	-	700 850	-	662 250	-	669 125	-	652 750	-	702 500	-	817 625	-	887 500	-	947 844	-	60 344	-	7%
Summa direkta kostnader	-	3 162 677 kr	-	2 212 250 kr	-	2 265 250 kr	-	2 461 831 kr	-	3 759 031 kr	-	5 115 023 kr	-	3 773 882 kr	-	3 710 722 kr	-	63 160	-	-2%
Bruttoresultat	8 845 715 kr		6 229 367 kr		6 624 393 kr		9 834 794 kr		12 979 006 kr		8 561 017 kr		8 099 349 kr		6 778 587 kr		- 1 320 762 kr		-16%	
Drivmedel maskiner	-	426 040	-	364 925	-	341 125	-	396 750	-	532 869	-	494 531	-	367 375	-	333 925	-	33 450	-	-9%
Underhåll maskiner	-	436 943	-	408 254	-	405 075	-	421 925	-	445 050	-	504 410	-	540 148	-	540 148	-	-	-	0%
Övriga rörelsekostnader	-	860 623	-	726 750	-	749 375	-	760 469	-	950 127	-	1 116 395	-	1 135 489	-	1 094 535	-	40 953	-	-4%
Fast maskinkostnad	-	972 622	-	878 453	-	909 625	-	945 250	-	998 094	-	1 131 688	-	1 210 063	-	1 210 063	-	-	-	0%
Summa övriga kostnader	-	2 696 228 kr	-	2 378 382 kr	-	2 405 200 kr	-	2 524 394 kr	-	2 926 139 kr	-	3 247 023 kr	-	3 253 074 kr	-	3 178 670 kr	-	74 403	-	-2%
Arbete	-	578 100	-	552 250	-	564 000	-	575 750	-	587 500	-	611 000	-	634 500	-	646 250	-	11 750	-	2%
Markkostnad	-	2 226 272	-	1 903 438	-	1 889 063	-	1 769 688	-	2 369 063	-	3 200 109	-	3 105 023	-	2 645 123	-	459 900	-	-15%
Summa kostnader	8 663 277 kr		7 046 319 kr		7 123 513 kr		7 331 663 kr		9 641 733 kr		12 173 156 kr		10 766 478 kr		10 180 766 kr		585 712		-5%	
Utveckling kostnader från föregående år	- kr		0%		1%		3%		32%		26%		-12%		-5%					
Andel kostnader av totala intäkter	72%		83%		80%		60%		58%		89%		91%		97%					
Netto	3 345 116 kr		1 395 297 kr		1 766 130 kr		4 964 962 kr		7 096 304 kr		1 502 884 kr		1 106 752 kr		308 543 kr		- 798 209 kr		-72%	
Företagsgemensamma kostnader	-	750 000 kr	-	750 000 kr	-	750 000 kr	-	750 000 kr	-	750 000 kr	-	750 000 kr	-	750 000 kr	-	750 000 kr	-	-	-	
Resultat	2 595 116 kr		645 297 kr		1 016 130 kr		4 214 962 kr		6 346 304 kr		752 884 kr		356 752 kr		-	441 457 kr	-	798 209 kr	-	-224%

Det här vill Lantbrukarnas Riksförbund

1. Sverige och Europa behöver en gemensam plan för växtnäring

För att minska beroendet av andra länder behöver EU och Sverige snabbt ta fram en plan som gör det möjligt att producera fossilfri mineralgödsel inom Europa. På kort sikt måste vi säkra tillgången till gödsel till rimliga priser. Därför bör EU ta bort tullarna på gödsel från andra länder, förutom från Ryssland och Belarus.

2. Klimatanpassning av jordbruket måste finansieras av hela samhället

Det måste bli enklare för lantbrukare att anpassa sin odling till ett förändrat klimat. Inom växtodlingen handlar det framför allt om att kunna hantera både torka och översvämningar. Dagens regler för hur vatten får ledas bort eller tillföras är gamla och behöver uppdateras för att passa framtidens jordbruk. Det är stora investeringar som inte kan bara bekostas av lantbrukaren.

3. Skador från vilda djur måste minska

En stor del av det som odlas i Sverige äts upp av vildsvin, hjortar och fåglar. Regeringen behöver se detta som ett samhällsproblem. Jaktreglerna bör ses över och nya åtgärder införas för att minska skadorna och öka mängden mat som kan produceras i landet

Bakgrundsfakta till kalkylerna

Grunden för kalkylen

Kalkylen bygger på Hushållningssällskapets årliga sammanställningar av hur odlingsåret har gått för olika grödor. De samlar in prisuppgifter från flera leverantörer under året för att räkna ut ett genomsnittspris.

Gödsel och växtskydd

För gödsel används två prisnivåer: ett från sommaren innan och ett från vårvintern samma år som grödan skördas. Det ger en bild av kostnaden oavsett när gödseln köptes. Priset på växtskydd samlas in på hösten efter skördeåret och speglar genomsnittet för hela odlingssäsongen.

Maskinkostnader

Maskinkostnaderna baseras på kalkyler där Hushållningssällskapet räknar ut vad som krävs för att odla varje gröda, inklusive en typisk maskinpark.

Framtidskalkyler

När det gäller kommande år, där det saknas säkra data, används aktuella priser från marknadsaktörer som Lantmännen för att uppskatta intäkterna. Kostnaderna baseras på insamlade prisuppgifter från marknaden och diskussioner mellan rådgivare, säljare och lantbrukare.

Skillnader mellan gårdar

En viktig faktor är gårdarnas storlek och geografiska läge. Det påverkar både skördenivåer och markkostnader. Hushållningssällskapet använder Jordbruksverkets statistik över arrendepreiser i olika delar av landet, med ett tillägg på 25 procent. De gör också antaganden om hur mycket marken är belånad och vilken ränta som gäller.

Priser på grödor

Priserna på spannmål i kalkylen utgår från Lantmännens pool 1-pris vid det aktuella datumet.

*Tillsammans får vi
landet att växa!*

Tillsammans blir vi starkare – bli medlem!
Gå in på www.lrf.se eller ring
Medlemsservice på 010-184 40 00.

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND